

OBSAH

Úvodník (P. Vojtěch Cyril Kodet)	
Okružní list generálních představených OCarm. a OCD u příležitosti stého výročí smrti sv. Terezie z Lisieux	
Program oslav v Lisieux	
Vztah sv. Terezie k Písmu svatému (P. Gorazd Cetkovský OCarm.)	
Duchovní život a samota (P. Gorazd Cetkovský OCarm.)	
Rozjímavá modlitba karmelitánů	
Z vánoční nabídky	

ÚVODNÍK

Bratři a sestry,

1. října letošního roku jsme na Karmelu začali jubilejní rok svaté Terezie od Dítěte Ježíše, který vyvrcholí 1. října 1997, kdy si připomeneme sto let od smrti této světice. Tímto číslem našeho časopisu Vás chceme do tohoto roku uvést a postupně Vám přibližovat charizmatický odkaz učitelky „malé cesty“. Na pokračování začínáme uvádět okružní list generálních představených OCarm. a OCD, vydaný u příležitosti tohoto jubilea. Předkládáme také program oslav v Lisieux pro rok '97 a přednášku P. Gorazda o vztahu sv. Terezie k Písmu svatému. Je to jen zlomek pozornosti, kterou by si tato naše svatá sestra od nás zasloužila. Chceme Vás i tímto přivést ke znovuoobjevení jejího charismatu a povzbudit k nové četbě jejího díla, tak důležitého pro současnou dobu. Od příštího čísla dojde k částečné změně koncepce našeho časopisu. Plánujeme časopis rozšířit a změnit grafickou úpravu obálky. Věříme, že to pro Vás bude příjemná změna. Poněvadž jde o číslo předvánoční, chtěli bychom Vám také popřát požehnané prožití vánočních svátků a hodně Boží ochrany a požehnání do nového roku.

Za rodinu karmelitánů
P. Cyril Vojtěch Kodet OCarm.

NÁVRAT K EVANGELIU Poselství Terezie z Lisieux

*Okružní list generálních představených OCarm. a OCD
u příležitosti stého výročí smrti svaté Terezie z Lisieux (začátek)*

Milí bratři a sestry v Karmelu!

1. Za několik měsíců začínají oslavy stého výročí smrti naší sestry Terezie z Lisieux. Toto jubileum nám připomíná mladou karmelitku z Francie, která ve svých spisech dokázala vyjádřit hlubokou vizi vztahů mezi Bohem a lidskou bytostí, plod své osobní zkušenosti pod vedením Ducha svatého.

2. Jejím posláním bylo připomenout nám to, co je na křesťanském poselství *podstatné*: že Bůh je láska a že se zdarma dává těm, kdo jsou evangelijně chudí; že svatost není výsledek našeho úsilí, ale Božího působení, které od nás vyžaduje jen láskyplnou odevzdanost spasitelné milosti. Proto její nauka neztratila na aktuálnosti a měla takový vliv, že přes třicet biskupských konferencí a tisíce křesťanů požádalo, aby byla prohlášena *učitelkou církve*.

Evangelijní a kontemplativní žena

3. Terezie z Lisieux strávila svůj řeholní život v klauzuře Karmelu, a přece byla prohlášena patronkou misí, protože uměla spojit kontemplativní spiritualitu s apoštolským rozměrem. Zároveň předala svou evangelijní zkušenost prostým a živým jazykem, který jsou schopni pochopit a osvojit si věřících všech národů a kultur. Svým návratem k evangeliu a k Božímu slovu, k historickému Ježíši a jeho velikonočnímu tajemství smrti a vzkříšení předešla 2. vatikánský koncil. Zdůraznila primát lásky k církvi, Kristovu tělu, a vydala svědectví o spiritualitě všedního života a o všeobecném povolání ke svatosti.

4. Zkušenost a nauka Terezie z Lisieux nabývá zvláštního významu v naší době, kdy se pro ženu otvírají nové perspektivy přítomnosti a působení ve společnosti a v církvi. Žena je povolána k tomu, aby byla „znamením Boží něhy vůči lidskému pokolení“ (1) a aby obohatila lidstvo svým „ženským géníem“. Obojí uskutečnila naše sestra *ve svém životě a ve svých spisech*.

Znovu pročíst tereziánsko-lisieuxské poselství

5. Četba děl naší sestry Terezie v *sociálním a církevním kontextu naší doby a počínaje od naší kultury* nám pomůže, abychom se soustředili na podstatné: důvěryplnou otevřenost vůči Bohu, láskyplnému Otci, který nás miluje a chápe; následování Ježíše, našeho přítomného a blízkého bratra, který je cestou, pravdou a životem; učenlivost vůči Duchu svatému, který řídí dějiny našich řeholních rodin i naše malé, osobní dějiny. A to všechno v přijetí naší chudoby a slabosti, s jistotou, že nic a nikdo nás nemůže odloučit od Boží lásky, která je v Kristu Ježíši (srov. Řím 8,37-39).

6. Doufáme, že vám naše úvahy poslouží k tomu, aby dynamiku těchto oslav, které se mají proměnit v okamžik milosti pro celý Karmel: řeholníky, řeholnice, kněze i laiky, udržely živou.

Církevní aktuálnost Terezie z Lisieux

7. Během synody o zasvěceném životě citovali účastníci synody naši sestru při nejružnějších příležitostech, jako osobu, která má aktuální poselství pro církev na prahu třetího tisíciletí. Mezi proslovy, které se o ní zmiňovaly, vyniká příspěvek generálního sekretáře, kardinála Schotta, který svou trojroční zprávu zakončil těmito slovy: „Budiž mi dovoleno ukončit tuto souhrnnou zprávu připomenutím ženy, která je vynikajícím svědkem zasvěceného života v poslání církve: svaté Terezie od Dítěte Ježíše ... tato mniška z Karmelu v Lisieux se vyznačovala svou pokorou, evangelijní prostotou a důvěrou v Boha ... Ve svých autobiografických poznámkách mimo jiné vzpomíná: „Když jsem in-

tenzivně toužila po mučednictví, hledala jsem odpověď v Pavlových listech. Apoštol vykládá, jak všechny nejdokonalejší dary nejsou nic bez lásky a že láska je nejlepší cesta, která bezpečně vede k Bohu. V tom jsem našla klid ... v srdci církve, své matky, budu láskou“ (3. října 1994).

8. Když během audience 4. ledna 1995 mluvil Svätý otec Jan Pavel II. o závazku modlitby v zasvěceném životě, poukázal na její důležitost pro evangelizaci, a svou promluvu ukončil následujícím způsobem: „Proto je krásné uzavřít tuto katechezi připomenutím postavy sv. Terezie od Dítěte Ježíše, která svou modlitbou a obětí sloužila evangelizaci tak, jako kdyby se cele věnovala misionářskému působení, ba ještě víc. Natolik, že byla prohlášena patronkou misí“ (2).

9. Posynodální apoštolská exhortace *Vita Consecrata* se také zmiňuje o naší sestře a zdůrazňuje její touhu být láskou v srdci církve (3) a její ideál, aby se viděla zapojena do jedinečné spolupráce s misionářskou aktivitou tím, že tolikrát opakuje svou touhu milovat Ježíše a působit, aby byl milován (4), počínaje od společenství s ním: „Být tvou snoubenkou, ó Ježíši ... v mém spojení s tebou být matkou duší“ (5).

Pozvání k podstatnému

10. Terezie z Lisieux dokázala svým řeholním jménem „od Dítěte Ježíše a od Svaté Tváře“ vyjádřit celý proces svého života, který ji přivedl k duchovní zralosti skrze ponížení (kenosis) a utrpení Ježíše Krista, který nás svým velikonočním tajemstvím osvobozuje od každého otroctví. Uměla pochopit a žít Ježíšův životní plán, který přetvořuje každou naši vztahovou oblast, a našim vztahům k Bohu, bližním a věcem dává nový rozměr. Oproti *plánu smrti*, který nás ovládá a zotročuje ve všech těchto oblastech, nacházíme *plán evangelijního života*, který nás osvobozuje a přetvořuje. Posláním Terezie z Lisieux bylo právě připomenout nám tyto pravdy, nově nás zaměřit na podstatné.

11. V perspektivě Ježíšova plánu, který krátce připomeneme, prohloubíme v tereziánsko-lisieuxském poselství pozvání k přechodu: od Boha-Soudce k Bohu Otci-Matce, od nedůvěry k důvěře a odevzdání se jemu, od hledání dokonalosti k hledání společenství s Bohem, od složitosti k prostotě, od zákonů, které zotročují, k zákonu konkrétní a účinné lásky, která osvobozuje, od nezralosti k zralosti, od vnější askeze k evangelijnímu sebezáporu, od zásluh k prázdným rukám, od čistě duchovních úvah o Božím slovu, od složité modlitby k prostému kontemplativnímu pohledu, od nedosažitelné Marie k blízké Marii evangelia.

Poznámky:

1. VC 57. Zkratky, jichž používáme, jsou následující: VC - Vita Consecrata; GS - Gaudium et spes; DV - Dei Verbum; Ř - řehole Karmelu, kde nejprve uvádíme číslování OCarm. a v závorkách číslování OCD.

2. *L'Osservatore Romano*, 5. ledna 1995, str. 4.

3. VC 46.

4. *Id.*, 77. 5. *Id.*, pozn. 72.

PROGRAM OSLOV V LISIEUX

Prostřednictvím bratří a sester komunity Blahoslavenství v Dolanech u Olomouce jsme dostali přehled programů, připravovaných pro rok stého výročí smrti sv. Terezie od Dítěte Ježíše přímo ve francouzském Lisieux. Protože toto místo Tereziina života i místo uložení jejích ostatků se stává stále více cílem poutníků také z naší země a protože témata programů mohou být inspirací také pro náš život a službu v církvi v roce Tereziina jubilea, rádi plakát v překladu zpřístupníme všem:

Motto: *Neumírám, vstupuji do života.*

Sté výročí smrti sv. Terezie od Dítěte Ježíše a Svaté Tváře 1897 - 1997
LISIEUX

Víkendy budou začínat v sobotu odpoledne a skončí v neděli odpoledne.

PROGRAM:

18. - 19. leden	(zvláště pro mládež): Následovat Ježíše s Terezií z Lisieux	1*
8. - 9. únor	(zvláště pro členy Společenství Kána): Tereziina Malá cesta, cesta svatosti pro rodiny a manžele	1*
27. - 30. březen	Svatý týden - Velikonocce	2*
5. - 6. duben	Maria prostřednice a Tereška	3*
12. - 13. duben	(zvl. pro 18 až 30-tileté): Co chceš udělat ze svého života?	4*
19. - 20. duben	(zvl. pro manžel. páry): Povolání k manželství, cesta svatosti	3*
26. - 27. duben	Růst s Terezií ve víře našeho křtu	5*
30. 4. - 1. květen	Život v bratrském společenství a misie	6*
3. - 4. květen	Miluji církev	7*
8. - 11. květen	Nanebevstoupení Páně: Neztratím odvahu	3*
18. - 19. květen	Seslání Ducha sv.: Každý v diecézi je misionářem	2*
20. - 22. květen	Mezinárodní pouť tereziánských řeholníků	7*
25. květen,	Den nemocných: „Mnoho jsem zde na zemi vytrpěla, řekněte to duším.“	8
31. 5. - 1. červen	(zvl. pro manžel. páry): Obnova v milosti svátosti manželství	4*
7. - 8. červen	(zvláště pro rodiny): Ve škole Terezie „žít láskou“ v rodině	3*
14. - 15. červen	Balzám milosrdenství pro všechna naše zranění	3*
18. - 20. červen	Škola života s Terezií (dle vlastního výběru 1, 2 nebo 3 dny)	7*+
21. - 22. červen	(pro 10 až 14-tileté): Spolu s Terezií probouzet lásku k Ježíši	9*
18. - 29. červen	Budu pomáhat kněžím, misionářům, celé církvi	2*
5. - 6. červenec	Ve službách evangelizace	10*
9. - 11. červenec	Škola života s Terezií (dle vlastního výběru 1,2 nebo 3 dny)	7*+
8. - 16. červenec	Chvála a misie	11*
12. - 20. červenec	Scénická představení Umučení (Pašije) denně odpo. a večer	3*
12. - 17. červenec	Několik velkých postav Karmelu kolem sv. Terezie z Lisieux	12*
11. - 13. srpen	Škola života s Terezií (dle vlastního výběru 1, 2 nebo 3 dny)	7*+
pátek 15. srpen	Nanebevzetí Panny Marie	3 4
15. - 17. srpen	pro mládež: Terezie přijímá mládež, která se v Paříži setká	

13. - 14. září	se Sv. otcem	3 4
20. - 21. září	(pro mládež): Milovat znamená dát všechno a dát i sebe sama	3*
27. září - 5. říjen:	Terezie a P. Brottier mají rádi mládež	13*
11. - 12. říjen	OSLAVY STÉHO VÝROČÍ SV. TEREZIE Z LISIEUX	*
18. - 19. říjen	Apoštolský život řeholníků	2*
25. - 26. říjen	V Tereziině škole všichni v církvi misionáři	4*
1. - 2. listopad	Je jen láska a milosrdenství	3*
	slavnost Všech svatých: Na zemi jako na nebi	
	Závěr roku stého výročí	11*

Od Velikonoc každé úterý a čtvrtek: Hodina se sv. Terezií
Do Všech svatých 9.30 - 10.30 přednášky v prostorách baziliky, 11 hod mše sv.
v kryptě 7

Jiné programy v Lisieux,

na které je ovšem třeba písemně se přihlásit:

8. - 11. květen	Setkání rodičů (bez účasti dětí): Znovu se učit důvěře s Terezií	4
21. a 28. květen:	Shromáždění dětí	9
11. a 18. červen:	Shromáždění dětí	9
5. - 6. červen:	Víkend pro rozvedené, kteří neuzavřeli další manželství	3
21. - 26. červenec:	Mezinárodní setkání Komunity Blahoslavenství	3
13. - 14. září:	Víkend pro nemocné a postižené	4
20. - 21. září:	Víkend pro osoby zasvěcené Bohu:	
	Milovat znamená dát vše a dát i sebe sama	4
11. - 12. říjen:	Víkend pro křesťany angažované v aktivním životě	4

Kontaktní adresy:

Přihlášky:

Direction du Pelegrinage „Spécial Centenaire“
31, rue du Carmel - B.P.95 141 02 Lisieux Cedex
tel.: 02 31 48 55 00 fax.: 02 31 48 55 25

Informace:

Podrobný program, exercicie - organizované skupiny
Service Pastoral-Accueil „Centenaire“
31, rue du Carmel - B.P.95
141 02 Lisieux Cedex
tel.: 02 31 48 55 08 fax.: 02 31 48 55 26

Legenda:

Číslice označují, že na jednotlivých programech se podílejí:

- 1 - Komunita Chemin Neuf (Nová cesta)
- 2 - Diecéze Bayeux-Lisieux
- 3 - Komunita Blahoslavenství
- 4 - Komunita Emmanuel
- 5 - Diecéze Namur
- 6 - Komunita premonstrátů

- 7 - Religieux Thérésiens
- 8 - Hospitalité de Basse-Normandie
- 9 - Služba mladým z Lisieux a Enfance missionnaire z Ile de France
- 10 - Komunita Réjoui-toi
- 11 - Komunita Beránka (de l'Agneau)
- 12 - Karmelitáni, karmelitky a Notre Dame de Vie
- 13 - Orphelins Apprentis d'Auteuil
- * - na programy takto označené jsou zváni všichni!
- + - Tyto dny se konají v Ermitáži, 23 rue du Carmel, 141 00 Lisieux

VZTAH SV. TEREZIE Z LISIEUX K PÍSMU SVATÉMU

P. Gorazd Cetkovský OCarm, Kostelní Vydří

Život církve v současnosti se vyznačuje množstvím iniciativ, které se nezdá navzájem překrývají. Mám nyní na mysli tři, které jsou pro nás velmi významné: uzavírá se devátý rok Desetiletí mravní a duchovní obnovy našeho národa, Sv. otec vyzval listem Tertio millennio adveniente k intenzivní přípravě a oslavu jubilea Vtělení (v roce 2000) a od 1. 10. žije celá karmelská rodina přípravou na sté výročí smrti sv. Terezie od Dítěte Ježíše a Svaté Tváře (30. 9. 1897). Nepochybujeme ovšem, že duchovní dosah a plody jubilea této světice se budou šířit daleko za zdi našich klášterů.

„Překryt“ těchto tří iniciativ nás nemusí vést k rozhořčenosti (snad všichni se věcem věnujeme raději postupně, než současně), ale můžeme se snažit zhlédnout to, v čem se překrývají, co - přes svou rozdílnost - zdůrazňují svorně. Jeden z takových společných prvků nacházím v *znovupřijetí daru Písma* - v životě církve jako společenství i v duchovním životě jednotlivých křesťanů. Stěží bychom mezi našimi národními patrony hledali jiné světce, pro něž by těsný vztah k Písmu byl tak příznačný, jako sv. Cyrila a Metoděje. Připomeňme si slova sv. Konstantina v Proglasu:

*„... slyšte všichni lidé slovanští,
slyšte Slovo, od Boha přišlo, slovo, jež krmí lidské duše,
slovo, jež sílí srdce i rozum, slovo to, jež vede k poznání Boha.“*

Těžko si dokážeme představit, kolik námahy je stálo dílo, které jim my dnes přičítáme již s povrchní samozřejmostí: překlad Písma sv. do staroslověnštiny, otevření pokladu Písma slovanským křesťanům.

Jan Pavel II. ve zmíněném listu (v čl. 36) říká, že součástí přípravy na jubileum Vtělení musí být „vážné zpytování svědomí“, a to „zvláště ve vztahu k církvi naší doby“. Jde o naši spoluodpovědnost, byť nepřímou, za zlo (a nedostatek dobra) v dnešním světě. Sv. otec se ptá, jak jsme přijali 2. vatikánský koncil - „velký dar Ducha sv. církvi na konci druhého tisíciletí ... V jaké míře se Boží slovo stalo plněji ... inspirátorem vši křesťanské existence, jak to požadovala

věroučná konstituce Dei verbum?“ A když po poradě s kardinály rozhodl Sv. otec, aby se církev na jubileum roku 2000 připravila tříletím, jehož první rok bude věnován rozjímání o Ježíši Kristu (a tento rok 1997 se bude krýt s rokem jubilea sv. Terezie), píše ve zmíněném listě:

„Je třeba, aby se křesťané, mají-li nabýt pravého poznání Krista,“ zvláště v průběhu tohoto roku *vrátili s novým zájmem k bibli*, „jak prostřednictvím posvátné liturgie, která oplývá božskými výroky, tak ve zbožné četbě nebo prostřednictvím vhodných vzdělávacích zařízení nebo jiných prostředků.“ Ve zjeveném textu před námi v lásce stojí sám nebeský Otec a rozmlouvá s námi, ukazuje nám přirozenost jednorozeného Syna a tajemství lidské spásy“ (čl. 40). A stavíme-li si v rodině Karmelu pro tento rok s mimořádnou závažností před oči svědectví sv. Terezie z Lisieux, neodpustím si citovat ještě jeden papežův pokyn do nadcházejícího roku: „Vše musí být zaměřeno k prioritnímu cíli jubilea, jímž je *upevnění víry a svědectví křesťanů*. Je tedy nutné, aby se v každém věřícím vzbudila *silná touha po svatosti*, vroucí přání obrátit se a obnovit se v nitru, a přitom se prohlubovala potřeba opravdovější modlitby a porozumění pro bližního, zvláště toho nejpotřebnějšího“ (čl. 42).

Můžeme si tu vybatvit situaci z dětství: snad jsme každý někdy dostali ve škole nebo jinde úkol, který byl nad naše síly. Ale doma, s pomocí ostatních v rodině, se ukázal nakonec zvládnutelný. A my můžeme děkovat Boží prozřetelnosti, že se v požadavcích, které na nás kladou naši biskupové (před devíti lety to byl ještě kard. Tomášek) a Sv. otec, můžeme „držet za ruku“ naší sestry - „malé“ Terezie.

Touto úvahou si netroufám obsáhnout celou hloubku vztahu sv. Terezie k Písmu svatému. Rád bych předložil několik myšlenek o přijetí Božího slova v našem duchovním životě a přitom vždy pohlédneme na sv. Terezii a poučíme se z její osobní zkušenosti.

Dokument posledního koncilu citovaný Sv. otcem (Dei verbum) v poslední kapitole, nazvané „Písmo svaté v životě církve“, povzbuzuje: „Je třeba, aby se všechno kázání církve i křesťanská zbožnost živila a řídila Písmem svatým.“ Nejde o nějakou církevní směrnicí, předpis, ale o jednoduchý důsledek víry, že Písmo je „opravdu slovo Boží“ (DV 24). A když koncil „naléhavě a důrazně vybízí všechny věřící, zvláště řeholníky, aby častým čtením Písma sv. získali „nesmírně cenné poznání Ježíše Krista“ (Fpl. 3,8), a cituje výrok sv. Jeronýma: „Vždyť neznat Písmo znamená neznat Krista,“ jde tu posvátný sněm ve stopách prosté řeholnice z Lisieux, která touto cestou kráčela sedmdesát let předtím a tehdy tato cesta byla velmi zarostlá a jen málo prošlapávaná.

Překvapí nás skutečnost, že Terezie neměla - ani jako řeholnice - bibli prostě na dosah ruky. Boží slovo k ní promlouvalo především při liturgii a ona je vnímala v souvislosti s tím, co právě prožívala. Ovšem výběr čtení byl tehdy při bohoslužbách daleko užší než dnes. Pro osobní potřebu klášterní pravidla nedávala novickám právo mít k dispozici celé Písmo. Když se Tereziin vztah k Písmu prohluboval, požádala sestru Celinu, žijící tehdy ještě s tatínkem ve světě, aby jí nechala svázat do jednoho svazčku evangelia a listy sv. Pavla, a Terezie tuto knížечku potom (po vzoru sv. Cecílie) nosila na svém srdci.

„Některé sestry to udivilo, jiné ji začaly napodobovat“ (G. Gaucher). A když dva roky nato také Celina vstoupila do kláštera a přinesla si s sebou své sešity výpisků z bible, kterou měli jejich příbuzní Guérinovi, Terezie, která neměla k dispozici Starý zákon, si je od ní dychtivě ihned vypůjčila, „s nadšením“ je podrobně pročtena a našla v nich starozákonní citace, s jejichž pomocí vyložila své myšlenky o „zdvihi“.

Tereziin zájem o Písmo ovšem vůbec nemá co dělat s nějakým hledáním originality nebo kuriozitou vůči ostatnímu klášteru, ale má ten hluboký smysl, o němž mluví koncil (jehož výpověď přejímá i nový Katechismus): cílem je poznat Ježíše Krista. Písmo, především evangelia, jsou pramenem poznání Ježíšovy osoby v jejím rozměru historickém i duchovním. Když Terezie v jedné své básni popisuje život Panny Marie anebo když se zmiňuje, že by - kdyby byla knězem - s láskou o Panně Marii kázala, klade důraz na to, podávat „skutečný, ne domnělý“ život Matky Ježíšovy, tak jak jej známe skrze evangelia. V době, kdy vládne obava dát - i řeholníkům - do rukou přímo text Písma a vydávají se nejružnější převyprávěné „životy“ Pána Ježíše a Panny Marie, Terezie píše: „... později ve mně všechny knihy zanechávaly vyprahlost ... V této nemohoucnosti mi přicházejí na pomoc Písmo svaté a „Následování“. V nich nalézám solidní a zcela čistou potravu. Ale nade všechno mě udržuje ve chvílích vnitřní modlitby *evangelium*. V něm nacházím všechno, co potřebuje má ubohá duše. Odhaluji v něm stále nová světla, skrytý a tajemný smysl ...“ (AS 170). Skrze zcela čistou potravu evangelia nachází Terezie Ježíše v jeho lidství i božství. Píše prostě: „Stačí, abych se podívala do evangelia, a hned vdechuji vůni Ježíšova života ...“ (AS 249) Nebo: „Zdá se mi, že Ježíšovo slovo, to je On sám ... On, Slovo Boží ...“ A vyznává Bohu: „Tvé Slovo je lampa, která svítí mým krokům ...“

Jako uvedení do dalších myšlenek bych si vypůjčil slova listu Židům: „Boží slovo je plné života a síly, ostřejší, než každý dvojsečný meč ...“ (4,12). Tuto dvojsečnost Božího slova bych nám chtěl připomenout: nazýváme-li Písmo Božím slovem, pak tím máme nejčastěji na mysli, že jde o *slovo, které říká Bůh směrem k nám*. Jak jsme se zmínili, tak vnímala Terezie liturgická čtení, např. *evangelium* toho dne, kdy chtěla předložit Sv. otci svou žádost o vstup na Karmel: „Srdce mi tlouklo velice silně a velmi vroucně jsem se modlila ... Ale byla jsem plná důvěry. *Evangelium* toho dne obsahovalo krásná slova: „Neboj se, malé stáde, váš Otec rozhodl, že vám dá království“ (AS 130). Rád bych při této příležitosti znovu upozornil, jak adresně přijímala sv. Terezie Boží slovo při bohoslužbě: jako určené jí, jejímu srdci. Jiným a asi nejznámějším příkladem toho, jak skrze Písmo nachází Terezie Boží slovo, radu, odpověď, je událost, od níž před několika týdny uplynulo právě století: Tereziin objev jejího povolání: být láskou v církvi. Píše: „Když mě mé touhy při modlitbě doopravdy mučily, otevřela jsem listy sv. Pavla, abych našla nějakou odpověď ...“ A dále mluví o přečteném úryvku a dodává: „Odpověď byla jasná ...“ a o něco dále: „... Konečně jsem našla klid“ (AS 187n).

Nyní ale k tomu „druhému ostří“ dvojsečného meče, které možná více opomíjíme: Boží slovo může být také *slovem, které mohou říci já směrem k Bohu*. Jde

o jakousi nápoředu nebo spíš návod, který je mi nabídnut ve slově a postoji Ježíšově, příp. jiné postavy v Písmě. V takovém přístupu k Písmu můžeme zažít mnoho duchovní radosti a jiným způsobem objevit bohatství a krásu Písma sv. Dovolte mi vyjádřit to přirovnáním velmi prostým. Přijímám-li výrok, úryvek Písma jako slovo od Pána ke mně, je to jako když dítěti rodiče vyndají ze šatníku něco na oblečení a řeknou: „Vezmi si to na sebe.“ A já zkouším, „kudy se do toho leze“, dívám se, jak mi to padne a domýšlím si, co se ode mne očekává: mohu si hrát, nebo mne čeká sváteční návštěva? Hledám-li v Písmu v osobní modlitbě slovo ode mě k Bohu, přistupuji k šatníku sám, беру do ruky jednu věc po druhé a hledám: co se pro tuto chvíli nejvíc hodí? Co mi „sedne“ nebo v čem by mne asi On nejrady viděl, v čem bych teď nejvíc mohl být pro něho? Sv. Terezie nám v tomto dává také příklad. Píše: „Místo, abych se tlačila dopředu s farizejem, opakuji důvěryplně pokornou modlitbu celníkovu. Ale hlavně napodobuji počínání Magdalény, její úžasnou nebo spíš zamilovanou odvahu ...“ (AS 249). Ale nejvýmluvněji tehdy, když si vypůjčuje tzv. velekněžskou modlitbu Pána Ježíše, volně ji opakuje a vysvětluje: „Ano, Pane, toto bych chtěla po tobě opakovat ... Je to snad opovázlivost? Ale ne, odedávna jsi mi dovolil, abych byla vůči tobě smělá. Jako mluvil otec marnotratného syna k svému staršímu, řekl jsi i mně: „VŠECHNO, co je moje, je i tvoje.“ Tvá slova, Ježíši, jsou tedy moje, a já je mohu použít ...“ (AS 246). Stejným způsobem - jako účast na modlitbě Krista - se církev po staletí modlí žalmy, liturgii hodin. A jestliže dnes tato modlitba přestává být výsadou kněží a řeholníků, ale stále více se šíří i mezi laiky, můžeme si k tomu připomenout, že žalmy byly vedle evangelií tou knihou Písma sv., již se sv. Terezie zabývala nejčastěji, a o liturgii hodin se jednou zmínila: „Nejsem nijak hodna ji recitovat“ (AS 233).

Byl bych velmi nerad, kdybychom při tomto našem zamyšlení zapomněli na prostotu sv. Terezie. Poznáváme-li, jak hluboký byl její vztah k Písmu a její vnímavost vůči Božímu slovu, stále mějme na mysli, že nejde o výsledek nějakého biblického vzdělání, studia, nýbrž zcela o ovoce její lásky ke Kristu, hledání Ježíše. Vnější podmínky pro studium Písma měla Terezie opravdu ubohé. Zmínili jsme se již, jak obtížně se vůbec dostávala k textu Písma, zvláště Starého zákona. Velmi známý je její výrok o tom, jak ráda by - kdyby byla knězem - studovala řečtinu a hebrejštinu, „abych poznala božské myšlení, tak jak ho Bůh ráčil vyjádřit naším lidským jazykem ...“ Trápilo ji totiž, že se překlady jednotlivých obtížnějších míst Písma od sebe různí. Nemohla se dobrat přesného smyslu daného úryvku jeho vědeckým rozbořením, ale našla takovou cestu k jeho smyslu, na kterou jsme s ní pozváni všichni: přijímat Písmo jako celek. A výpověď jednoho místa doplnit jinými místy bible. Nedávno vydaný Katechismus katolické církve o tom mluví v čl. 112: bedlivě přihlížet k obsahu a jednotě celého Písma. Sv. Terezie se neopírala o několik vytržených výroků, ale znala mnoho citací zpaměti, mnoho si jich zapsala: „nešetřím citáty,“ (AS 222) a tak když v rukopise „C“ napsaném pro matku Marii Gonzágu vysvětluje osvětlení o lásce, uvádí celý věnec citací Písma o tomto tématu. Právě tak na samotném počátku tohoto rukopisu píše: „Tehdy

jsem hledala ve svatých knihách náznak zdviže, po které jsem toužila, a četla jsem tato slova: ...“ (AS 201n.). Následují ve vzájemné spojitosti tři místa Starého zákona. Šlo by o delší úryvek, proto jej jen doporučím Vaší pozornosti, jde o krásný příklad hlubokého Tereziina vztahu k Písmu, jak se jej snažíme poznat.

U vztahu sv. Terezie ke Starému zákonu by stálo zato se zastavit podrobněji. V potridentské liturgii (ale z hlediska dějin liturgie jde o záležitost mnohem starší) neměla starozákonní čtení mnoho prostoru. Není divu, že se potom snadno vynořovalo pokušení k „černobílému“ schématu: Hospodin je Bůh hrozný, zatímco Bůh zvěstovaný Ježíšem je naopak Otec plný milosrdenství. Terezie takovému zjednodušování nepropadla, své myšlenky o Božím milosrdenství dokládá právě úryvky ze Starého zákona. Celé Písmo je slovem téhož jediného Boha. A jako řada jiných světců - mystiků, dala se strhnout zápal pro Píseň písní: „Kdybych měla čas, velmi ráda bych komentovala Píseň písní. V této knize jsem objevila tak hluboké věci o spojení duše s jejím Miláčkem!“ G. Gaucher udává, že verše této útlé knihy Písma citovala a vysvětlovala celkem v 35 dopisech a 12 básních a několik dalších skladbách.

Než naše zamyšlení uzavřeme, rád bych upozornil ještě na jednu skutečnost. Mohli bychom získat dojem, že Písmo sv. je v našem duchovním životě jakousi absolutní hodnotou, monopolním spojovatelem mezi Bohem a námi. Ale pozorně si všimněme: Terezie, která tolik Písmo milovala a tolik k ní promlouvala, je v tomto pozoruhodně svobodná. Dovolte delší citaci: „Ale nade všechno mě udržuje ve chvílích vnitřní modlitby *evangelium*. V něm nalézám všechno, co potřebuje má ubohá duše. Odhaluji v něm stále nová světla, skrytá a tajemná smysl ... Chápu a vím ze zkušenosti, že „Boží království je v nás.“ Ježíš vůbec nepotřebuje ani knihy ani učitele, aby poučoval duše. On, Učitel národů, učí bez hluku slov ... Nikdy jsem Ho neslyšela mluvit, ale cítím, že je ve mně, v každém okamžiku. Vede mě a vnuká mi, co mám říkat nebo dělat. Objevují právě ve chvíli, kdy to potřebuji, světla, která jsem dosud neviděla. Nejhojnějších osvěcení se mi nedostává při vnitřní modlitbě, ale uprostřed denních zaměstnání“ (AS 170).

Německý karmelitán Suitbert Seidl OCD v jednom článku upozorňuje: nedomnívejme se naivně, že Terezie zakoušela nad Písmem jen chvíle radosti a osvěcení. Zmínili jsme již bolest, kterou jí působila různost překladů (a výkladů). Jindy Terezie v dopise Celině dala najevo, že prožívá necitlivost vůči Božímu slovu, poušť. I ona - řečeno biblickým příměrem - někdy zasévala s námahou, růst byl nepozorovaný, žeň jí však Pán dával v pravý čas.

Jakkoliv zůstává toto naše zamyšlení neúplné nebo nevystižené, dává nám porozumět, proč společný list otců generálních představených obou karmelitánských mužských řádů, vydaný u příležitosti nadcházejícího Tereziina jubilea, byl nazván: ZPĚT K EVANGELIU. Poslání sv. Terezie je v něm vyjádřeno takto: „*Připomenout nám podstatu křesťanského poselství.*“ A jako rysy její spirituality, v nichž se stala předchůdkyní (průkopnicí) 2.vatikánského koncilu, jsou tu uvedeny:

- návrat k evangeliu,

- návrat k Božímu slovu,
- k historickému Ježíši a jeho velikonočnímu tajemství smrti a vzkříšení.
To je jedna z cest k podstatě křesťanské víry. Na tuto cestu nás Terezie svým svědectvím zve a nabízí nám svou pomoc.

Použitá literatura:

Tertio millennio adveniente, apoštolský list Jana Pavla II. o přípravě na jubilejní rok 2000, Zvon, Praha 1995.

Sv. Terezie z Lisieux: *Autobiografické spisy (Dějiny duše)*, 1. vyd. Vimperk 1991.

Suitbert H.Seidl OCD: *Therese und die heilige Schrift*, Christliche Innerlichkeit, roč. 8, č. 2-3, str. 59-64.

Chalmers Joseph OCarm., Maccise Camilo OCD: *Back to the Gospel (The Message of Therese of Lisieux)*, Rome 1996.

Blíže neoznačené citace sv. Terezie a biskupa Guy Gauchera jsou převzaty z jeho knihy *Historie jednoho života*, jejíž český překlad se připravuje k vydání v Karmelitánském nakladatelství.

DUCHOVNÍ ŽIVOT A SAMOTA

P. Gorazd Cetkovský OCarm.

Na jednom z formačních setkání jsme se v některých společenstvích terciářů Karmelu zamýšleli nad významem samoty v našem duchovním životě. Nabízíme tento materiál pro osobní inspiraci také skrze časopis.

První bratři na hoře Karmel byli poustevníci

Úmyslně samotu hledali. Řehole stanoví: „*Místa můžete mít na samotách nebo tam, kde vám je darují ...*“ (k. 2) a „... *ať má každý z vás vlastní samostatnou celu ...*“ (k. 3). Tou celou byl myšlen původně domek, později místnost. A „*všichni ať zůstávají ve svých celách nebo poblíž nich a dnem i nocí rozjímají nad zákonem Páně a bdí na modlitbách, nejsou-li z oprávněných důvodů jinak zaměstnáni*“ (k. 7). Pro zajištění klidu bratřím: „*Převorova cela ať je blízko vchodu, aby se první setkával s příchozími a podle jeho rozhodnutí a nařízení ať se pak děje vše, co bude třeba učinit*“ (k. 6). Společně tedy bratři prožívali pouze: každé ráno slavení eucharistie a o nedělích tzv. kapitulu („*probírejte záležitosti zachovávání řádu a spásy duší*“ - k. 11).

Teprve úprava řehole papežem Inocencem IV. r. 1247 přinesla i společnou modlitbu žalmů a společné jídlo v refektáři. Do té doby se toto obojí dělo v soukromí cely. 14. století znamenalo pro řehole i Karmel rozmach a zároveň často úpadek. Praktický život v klášterech se stále víc lišil od poustevnického rázu řehole a tento nesoulad mělo odstranit zmírnění řehole, vyžádané na papeži Eugenu IV. Ten r. 1432 dovolil karmelitánům zdržovat se v určitých dobách v areálu kláštera a v řádových kostelích (tedy nejen na cele).

Poustevnický život má v církvi bohatou tradici

Od apoštolských dob žili v církevních společenstvích předchůdci pozdějších řeholníků - horliví křesťané (asketé), kteří zachovávali zdrženlivost (celibát), a to pro Boží království (v očekávání jeho příchodu ve slávě). Žili „před vlastním domem“ - tzn. „ve farnosti“, v obci nebo poblíž ní. Ve 4. - 6. století (pod vlivem příkladu sv. Antonína Poustevníka) nastal v církvi slovy P. Špidlíka „skoro masový útěk do pouště“. Slovo mnich pochází od řeckého monachos - osamocený. Tito horlivci odcházeli do pouště žít v samotě, na opuštěných místech. I když záhy se rozvinula i společná forma zasvěceného života - kláštery - a početně převládla, přesto poustevnický život zůstal natrvalo součástí života církve.

Ve středověku (často jako reakce na úpadek klášterů nebo duchovenstva) přicházely nové vlny zájmu o poustevnictví, vznikaly kolonie poustevníků a z nich poustevnické řády (sv. Romuald a kamaldulští, sv. Bruno a kartuziáni aj.). V nich byl život v mlčení a samotě spojen s poslušností vůči představenému a společenství. Ozvěnu - byť vzdálenou - těchto duchovních proudů můžeme spatřovat i ve vzniku společenství bratří na Karmelu.

Poustevníci patřili k životu církve i v následujících staletích a také v našich zemích. Můžeme vzpomenout na sv. Prokopa, poustevníka Vintře (uctívaného na Břevnově), sv. Ivana, rozkvet poustevnictví u nás v době barokní a vytvoření řádu sv. Ivana z podnětu pražského arcibiskupa Kuenburga r. 1725. S poustevnickým životem počítá také současný církevní zákoník (c. 603) a mluví o něm i Katechismus katolické církve (čl. 920-921).

Jaký je smysl poustevnictví jako záměrného prožívání samoty?

Již starověcí filozofové si ve svém úsilí o moudrost uvědomili hodnotu samoty: „Pravý filozof zná jen cestu do chrámu a do školy, nezná cestu, která vede na náměstí.“ (Platón) Tedy samota napomáhá usebranosti, soustředěnosti - být sám se sebou. Senekův výrok: „Kdykoliv jsem šel mezi lidi, vrátil jsem se míň člověkem,“ napovídá, že společnost lidí nás může nejen rušit, ale přímo kazit. Mnišství bylo ovšem mnohem víc inspirováno biblickým chápáním samoty. V Písmě sv. se pojem samota úzce váže k představě pouště a pobytu v ní. Poušť je krajina bez vody, nepožehnaná Hospodinem a neobývaná lidmi. Je neplodná a bezútešná. Sídí v ní nebezpečná zvířata a zlí duchové, číhá v ní smrt. (Opakem pouště je zahrada. Srov. Jer 2,6-7.) Ale Hospodin při vysvobození Izraele z Egypta vyvedl svůj lid skrze poušť a díky tomu, co Izrael při tom v poušti prožil, jeho pohled na poušť se změnil:

- poušť je místem, kudy Bůh provádí, ne místem k trvalému usazení se,
- poušť je místem zkoušky: ztráty dřívějších jistot a pohodlí, ohrožení života, kde jedinou oporou zůstává Hospodin (důvěra v něho), a putující lid v této zkoušce neobstál,
- poušť je místem nezvládnutých pokušení, projevené malověrnosti a vzpoury, místem odhalení skrytých hlubin lidských srdcí a omezenosti vlastních sil, zranitelnosti,
- poušť je místem setkání s Hospodinem a velkých zkušeností s tím, jak on svůj

lid vede a pečuje o něj (uzavření smlouvy na Sinaji a Boží sebezjevení lidu, voda ze skály, mana, křepelky, měděný had ...),

- poušť je místem, kde se z hloučku kočovníků stal skutečný národ, Boží lid, který lze sečíst (Num 1,1n) a uvést do zaslíbené země.

V souhrnu: poušť není trestem, ale místem zkoušky a projevené nevěry lidu, ale mnohem víc projeveného Hospodinova milosrdenství a věrnosti. Řečeno prostě: v poušti se ukáže, „co v kom je“: ukáže se, kdo jsme a (především) jaký je Bůh. Protože v zaslíbené zemi se lid záhy zabydlel a polevil ve věrnosti Hospodinu, byla doba putování Izraele pouští později proroky idealizována a dávána za vzor důvěrné blízkosti mezi Hospodinem a jeho lidem: „*Připomínám ti zbožnost tvého mládí, tvou lásku před sňatkem, jak jsi za mnou chodila pouští, zemi neosívanou*“ (Jer 2,2).

Také velké postavy Starého zákona, které se staly zároveň vzory mnichů - Mojžíš, Eliáš a na úsvitu Nového zákona Jan Křtitel - jsou mužové pouště. Utíká-li pronásledovaný Eliáš pouští k Chorebu, pak „pro posilu a ne jen ve snaze najít úkryt“ (Slovník bibl. teologie, str. 357)

Doba Nového zákona začala tím, že „Jan Křtitel vystoupil na poušť“ a „všichni k němu vycházeli“ (Mk 1,4-5): poušť je místem obrácení a přípravy na příchod Mesiáše. Také sám Ježíš se připravoval na své veřejné působení pobytem na poušti, také pro něj je poušť místem pokušení, ovšem on nad pokušelem zvítězil. Evangelia dosvědčují, že i během své činnosti Ježíš vyhledával samot: jako místo odpočinku (tak do ní zval i své učedníky: Mk 6,31 - na toto místo Písma se mnišská tradice ráda odvolávala) a jako prostředí pro osobní modlitbu k Otci. Ježíšovy výtky ospalým učedníkům v Getsemanské zahradě dosvědčují, že tehdy mu samota byla těžkou. V opuštěnosti od lidí, předpovězené prorokem Izaiášem (Iz 53,3): zapřen vlastním národem, opuštěn od učedníků, rukama cizinců vyveden za brány města (Žid 13,12), pak zemřel s výkřikem, vyjadřujícím pocit opuštěnosti i samotným Bohem. Také Kristova církev žije zatím „na poušti“ - jako žena, jež porodila dítě, které bylo uchváčeno do nebe: „*Žena pak uprchla na poušť, kde měla místo připravené od Boha, aby tam byla živena tisíc dvě stě šedesát dní*“ (Zj 12,6). Poušť je tak místem očekávání druhého příchodu Páně. Toto očekávání se ovšem musí neustále osvědčovat v tvrdém boji s drakem - satanem. Mniši si toho byli velmi dobře vědomi, měli s tím bohatou zkušenost (srov. život sv. Antonína Poustevníka).

Svědectví Písma sv. můžeme shrnout: poušť (samota) je místem

- zkoušky,
- setkání se sebou a svými hranicemi,
- setkání s Bohem a přijetí jeho darů,
- očekávání Božího království.

Samota má v životě s Bohem důležitou roli

Poustevníci a mniši se o tom na vlastní kůži přesvědčovali a radostně přijímali shodné svědectví Písma. S vážností ovšem připomínali také druhou stranu mince:

- motiv k odchodu do ústraní by mohl být i špatný, je třeba jej poctivě zkoumat

a rozlišit, jde-li o Boží volání nebo o svévolný únik člověka před světem: z rozmrzelosti, zlosti, podezřívavosti, maskované pohodlnosti (prostě ze sobectví), útěk před povinnostmi,

- samota (jako místo duchovního boje) je velmi náročná: „Nechod' do samoty nerozváženě, pošetile ... mohlo by ti to být ne ke spáse, ale k záhubě duše!“ (sv. Nil), proto se ustálila praxe, že poustevnický život byl dovolen teprve tomu, kdo léta vyžrával životem v klášterním společenství.

Každý člověk je povolán k samotě - s Bohem

Míra a vnější podoba této samoty jsou u každého jiné. Od dětství až do stáří na nás doléhají chvíle samoty, delší nebo zcela krátké, mnohdy nečekaně a třeba uprostřed početného zástupu: v čekárnách ordinací, na eskalátorech a nástupišťích, o školních přestávkách či v bezesných nocích, na ulicích i v garsonkách mnohopodlažních domů. Tak mnohé samota drtí, tak mnozí před ní zoufale a marně prchají ... A po letech prožitých v živých vztazích s druhými postupně v důsledku stáří samoty přibývá ... Jde jen o banální nevyhnutelnost, přírodní zákonitost nebo o Boží záměr, povolání? „Stvořil jsi nás pro sebe, Bože,“ řekl sv. Augustin a nám se chce doplnit: „a nedopustíš, abychom na to zapomněli ...“ V tom je hodnota a smysl každé samoty v našem životě: je prostorem otevřeným Bohu.

Není samoty bez duchovního boje

Dochází-li nám, že chvíle samoty nejsou trestem ani prázdnotou, ale Božím pozváním, musíme vzít velmi vážně také zkušenost mnichů s náročností samoty: v samotě nikdo nenajde útulné hnízdečko nebo klidné zázemí. Samota znamená odhalit a bolestně odkládat svou závislost na tolika lidech, ale i věcech a malichernostech. Samota znamená narazit sám na sebe - takového, jaký jsem, včetně mého dna. Samota znamená čekat na Boha - a to může trvat i dlouho: je na něm, kdy a jak promluví, vstoupí, projeví svou blízkost. Samota může přinést i to, že do prostoru otevřeného Pánu se pokusí vetřít ten zlý: lákadly či strašáky. Tak sv. Antonín našel v samotě boj s demony. Nám moderní svět nabízí různé způsoby, jak od samoty utéct, jak prostor, který měl zůstat vyhrazen především Pánu, čímkoli „zaplácat“, jak ticho přehlušit. A tak ve chvíli, kdy naše prsty sahají po tlačítku nějakého přijímače, aby se rozezněl, můžeme svádět podobný duchovní boj, jako Antonín před svou jeskyní. Zkušenost Izraele z pouště nám ukazuje, že Bůh o nás stojí stále, i tehdy když my se dopustíme nevěrnosti ...

Dnešní pohled církve na poustevnický život

Články Katechismu (920 - 921) jsou nejen oficiálním vyjádřením učení církve, ale zároveň pozváním k rozjímání o ceně samoty:

can. 920: Poustevníci prostřednictvím přísnějšího odloučení od světa zasvěcují svůj život ke chvále Boha a spáse světa tichem samoty, vytrvalými modlitbami a pokáním, aniž by vždycky veřejně slibovali zachovávání tří evangelijních rad.

can. 921: Ukazují každému vnitřní aspekt tajemství církve, jímž je důvěrný osobní vztah ke Kristu. Život poustevníka, skrytý očím lidí, je mlčenlivým

kázáním Krista, kterému odevzdal svůj život, protože Kristus je pro něho vším. Je to zvláštní povolání najít na poušti slávu Ukřižovaného právě v duchovním boji.

Naší pouští je Ježíš Kristus

Skrze vtělení svého Syna vstoupil Bůh úžasně mezi nás, chce vstoupit do našeho života i do naší samoty, do našich pouští. Ježíš prohlásil: „*Já jsem cesta ... Nikdo nepřichází k Otci, než skrze mne ...*“ (Jan 14,6). Nepřijetí, s nímž se od něj podle svědectví evangelií odvrátilo již mnoho jeho současníků, ukazuje, že tajemství Ježíšovy osoby je zároveň zkouškou. (Spojení božství a lidství v jedné osobě, bezbřehá vstřícnost vůči všem, zvláště ubohým, zázraky a odpouštění hříchů, hrůza kříže i skutečnost vzkříšení - to vše zdaleka nejsou věci uvěřitelné tak hladce, jak se zdá nám, kteří jsme si na ně zvykli.) Ježíš ale není naší pouští pouze ve smyslu zkoušky, nýbrž (především) je pro nás novým a důvěrným setkáním s Bohem, je vtělenou přítomností Boží mezi námi a „je dovršením někdejších Božích darů: je živou vodou, chlebem z nebe, cestou a vůdcem, světlem v temnotách, je povýšeným na dřevě, který dává život všem, kdo na něj patří s nadějí v záchranu ... V něm přemáháme pokušení, skrze něj jsme dokonale spojeni s Bohem“ (Slovník bibl. teologie, str. 358). V Kristu s námi Bůh uzavřel novou a věčnou smlouvu.

Modlitba žehnání

těm, kdo odkládají světský oděv a přijímají roucho poustevníků, uvedená v jednom anglickém středověkém pontifikálu, stručně vyjadřuje náplň i smysl života v samotě:

Bratře, předáváme ti poustevnický šat:

tím tě povzbuzujeme žít od nynějška čistě, zdrženlivě a svatě, trávit svůj čas ve svatém bdění, postech, práci, modlitbě a skutcích milosrdenství, abys mohl dojít věčného života a žít na věky věků.

Použité prameny:

Kořeny mnišského života, in: *Benediktinské sešity sv. I*, Praha-Břevnov

T. Špidlík, *Prameny světa, Křesť. akademie, Řím 1972*

Slovník biblické teologie, *Velehrad- Křesť. akademie, Řím 1991*

E. Boaga OCarm., *Come pietre vive ... Roma 1992*

ROZJÍMAVÁ MODLITBA KARMELITÁNŮ

PŘÍPRAVA:

Pokora a lítost, vnoření se v Boží přítomnost.

ČTENÍ:

Ukazuje konkrétní stránku Boží lásky k nám a nutnost splácet ji láskou naší, vůle ať je uvolněná, svobodná pro každý dobrý afekt.

JÁDRO:

Představa - stačí krátká a není nezbytná,
rozjímání - poznání Boží lásky k nám s velkou touhou po něm
(ne mnoho myslet, ale mnoho milovat),
nazírání-duše vyjadřuje Pánu svou lásku k němu nebo alespoň svou touhu
po něm, láskyplné zklidnění v Boží přítomnosti.

ZÁVĚR:

Díky.

Obětování: všeobecné i zvláštní (skrže konkrétní předsevzetí).

Prosby: „svolávat Boží milost na svět“.

Z VÁNOČNÍ NABÍDKY DOPORUČUJEME:**100 POUTNÍCH MÍST EVROPY**

V knize je čtenáři přiblíženo sto nejznámějších poutních míst Evropy. Text je doplněn barevnými fotografiemi. Publikace je třetím titulem v řadě Kláštery a Katedrály. Karmelitánské nakladatelství ji vydává společně s nakladatelstvím Grafoprint-Neubert. Cena 690,- Kč.

Antonín Tučapský: VÁNOČNÍ KOLEDY

MC, známé i méně známé koledy zpracované českým skladatelem žijím v Anglii. Kazetu nazpíval Pražský dětský sbor pod vedením sbormistra Čestmíra Staška. Varhanní doprovod a improvizace Martin Poruba. Cena 110,- Kč.

Omalovánky: MARIA, MAMINKA PÁNA JEŽÍŠE

Milada Papežová - Kudrnová představuje dětem podle italské předlohy Pannu Marii, Matku Ježíšovu. Doprovázeno krátkými popisky. Barevnou předlohu mohou děti tvůrčím způsobem aplikovat do skici. Vhodné pro děti od 3 let. Cena 49,- Kč, 20 stran A4.

KAŽDÉHO DNE NOVÝ DEN

Malý breviář průpovědí na celý rok, který zároveň dobře poslouží jako exkluzivní diář. Každému dni je vyhrazena jedna strana s výrokem známé osobnosti, zbytek je volný pro osobní zápisky. Cena 95,- Kč, 366 stran.

DIÁŘ

Kapesní diář s měsíčním uspořádáním, obsahující katolické i občanské kalendárium a záznamník telefonních čísel. Cena 28,- Kč.

TEXTY PÍSMO pro liturgii

Knížечka obsahující úryvky čtení Písma svatého při liturgii na každý den a katolické i občanské kalendárium. V provedení týdenního diáře může zároveň posloužit jako denní záznamník. Cena 30,- Kč.

KARMEL - časopis Řádu bratří blahoslavené Panny Marie Karmelské

se sídlem v Kostelním Vydří. Vydává Karmelitánský klášter tamtéž.

Odpovědný redaktor P. Cyril Vojtěch Kodet OCarm.

ISSN - KARMEL 1210 - 499X

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt

v Českých Budějovicích, čj: P - 6975 / 92 ze dne 13. prosince 1993.